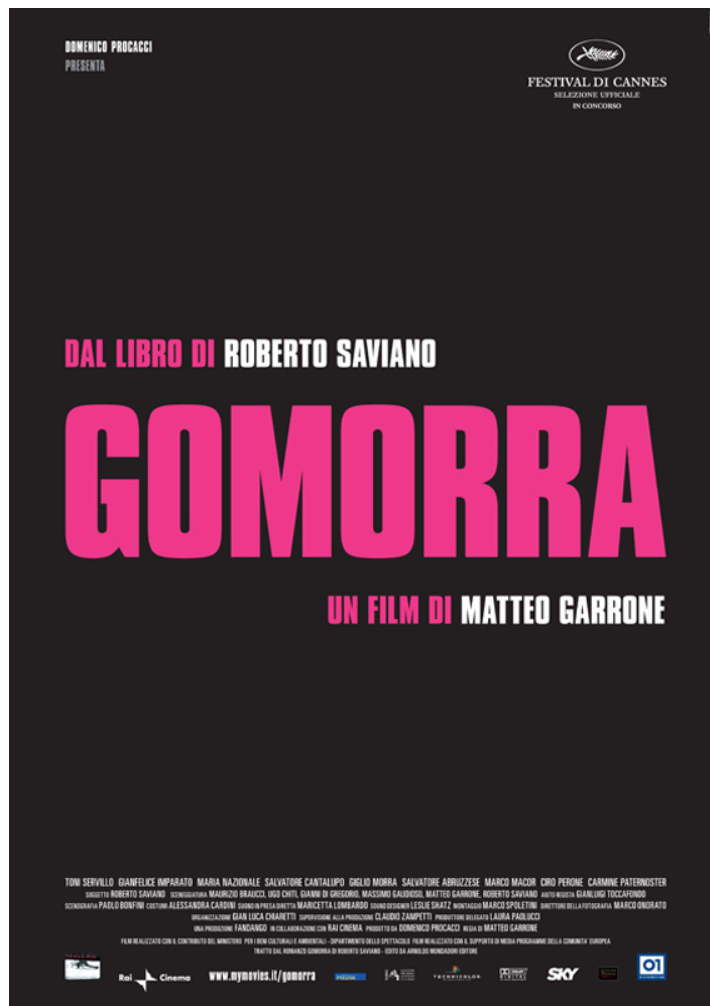
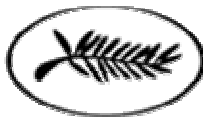

Cinemien Film & Video Distribution en ABC Distribution

presenteren

Winnaar van de Grand Prix van het Filmfestival van Cannes 2008

FESTIVAL DE CANNES

Winnaar van 5 European Film Awards

Nederlandse release: 29 januari 2009

Gomorra - Synopsis

Een citaat uit Gomorra: “Een imperium valt niet uiteen door een handdruk te laten verslappen, maar door deze met en mes los te snijden.” Het imperium is Napels, dat beheerst wordt door de maffia: de Camorra.

Gomorra van regisseur Matteo Garrone is een uiterst rauwe, vaak absurde, film over de bezigheden en werkwijze van de Napolitaanse maffia, de Camorra. Deze groep misdadigers beheerst elk aspect van het leven in deze arme regio, er is geen mogelijkheid om je aan hun macht en wetten te onttrekken. Ter plekke opgenomen en tegen de achtergrond van oorlogen tussen clans en handel van alle soorten, volgt de kijker de lotgevallen van de plaatselijke bevolking die gedoemd is te eten of gegeten te worden. Garrone vertelt dit verhaal op de enige manier die bij dit onderwerp past: keihard, medogenloos en vol razernij. *Gomorra* is gebaseerd op de gelijknamige bestseller van Roberto Saviano, die wegens zijn publicatie tot op de dag van vandaag ondergedoken zit. *Gomorra* is een fascinerend fresco van Shakespeariaanse intensiteit en is winnaar van de Grand Prix op het filmfestival van Cannes 2008.

Italië – 2008 – Kleur – 35 mm - Scope - Dolby SRD

Duur: 135min

Gomorra – Crew

Regie
Scenario

Matteo Garrone
Roberto Saviano, Matteo Garrone, Maurizio
Braucci, Ugo Chiti, Gianni di Gregorio, Massimo
Gaudioso

Productie
Fotografie
Montage
Decors
Kostuums
Geluid
Geluidsmontage

Domenico Procacci
Marco Onorato
Marco Spoletini
Paolo Bonfini
Alessandra Cardini
Leslie Shatz
Daniela Cassani

Gomorra

Gomorra – Cast

Totò
Don Ciro
Maria
Franco
Roberto
Pasquale
Marco
Ciro
Lavarone
Xian
Simone
Boxer
Pitbull
Gaetano
Italo
Scissionista
Don Carlo
Bombolone
Dante Serini
Ondernemer
Carrièreraadsman
Landbouwer
Vrouw van Pasquale
Giovanni
Pirate
Oom Bernardino

Salvatore Abruzzese
Gianfelice Imparato
Maria Nazionale
Toni Servillo
Carmine Paternoster
Salvatore Cantalupo
Marco Macor
Ciro Petrone
Gigio Morra
Zhang Ronghua
Simone Sacchettino
Salvatore Ruocco
Vincenzo Fabricino
Gaetano Altamura
Italo Renda
Salvatore Striano
Carlo del Sorbo
Vincenzo Bombolo
Alfonso Santagata
Massimo Emilio Gobbi
Salvatore Caruso
Italo Celoro
Manuela Lo Sicco
Giovanni Venosa
Vittorio Russo
Bernardino Terracciano

Gomorra

Gomorra – Regisseur Matteo Garrone

Na de kunstacademie doorlopen te hebben, begon Matteo Garrone (Rome, 1968) te werken als schilder, assistent-cameraman en cineast. In 1996 won hij de Prijs voor Beste Korte film op het Sacher Festival met *Silhouette*. Het jaar daarna regisseerde hij, met zijn eigen productiehuis Archimede, zijn eerste langspeelfilm, *Terra di Mezzo*. De film werd bekroond op het Festival Internazionale Cinema Giovani van Turijn en sleepte er de Speciale Prijs van de Jury en de Prix Cipputi in de wacht. In 1998 draaide hij de documentaire *Oreste Pipolo, Fotografo di Matrimoni* in Napels. En in datzelfde jaar kreeg zijn tweede speelfilm *Ospiti* de Fedic Award - Special Mention op het Filmfestival van Venetië. De film kreeg ook de Mention Spéciale op het Festival Cinématographique d'Angers, de Prijs voor Beste Film op het Festival van Valencia en de Prix Kodak op het Festival de Messine.

In 2002 oogstte Garrone zijn grootste succes bij pers en publiek met *L'Imbalsamatore*. De film werd gepresenteerd op het 55ste Festival van Cannes, in de sectie la Quinzaine des Réalisateurs en won de David de Donatello voor Beste Scenario en Beste Bijrol, het Nastri d'Argento voor Beste Montage, de Ciak d'Oro voor Beste Montage, de Fellini-Prijs voor Beste Productie, Beste Decors, Beste Fotografie, Beste Scenario en Beste Distributie. Ook ontving Garrone voor *L'Imbalsamatore* de Speciale Prijs van de Jury op de Prix Pasolini.

In 2005 zat Garrone in competitie op het 54ste Filmfestival van Berlijn met *Primo Amore*, die de Zilveren Beer won voor Beste Muziek. Hij ontving ook het Nastri d'Argento en de David de Donatello voor de Beste Muziek.

Matteo Garrone

Matteo Garrone

Filmografie Garrone

2007	<i>Gomorra</i>
2004	<i>Primo Amore</i>
2002	<i>L'Imbalsamatore</i>
2000	<i>Estate Romana</i>
1998	<i>Oreste Pipolo, fotografo di matrimoni</i>
1998	<i>Ospiti</i>
1996	<i>Silhouette</i>
1996	<i>Terra di Mezzo</i>

Garrone over *Gomorra*: "De werkelijkheid waarvan ik ben vertrokken om *Gomorra* te draaien was visueel zo krachtig dat ik gedwongen was om ze te verfilmen in een extreme eenvoud, alsof ik een toeschouwer was die zich daar per toeval bevond. Ik had het sterke gevoel dat het de meest efficiënte wijze was om alle emoties die we beleefden tijdens het draaien weer te geven."

Gomorra – Cast: Toni Servillo

Toni Servillo

Filmografie Servillo

2008	<i>Gomorra</i>	Matteo Garrone
	<i>La Ragazza del Lago</i>	Andrea Molaioli
	<i>Il Divo</i>	Paolo Sorrentino *
2004	<i>L' Ami de la famille</i>	Paolo Sorrentino
2004	<i>Le Conseguenze dell'Amore</i>	Paolo Sorrentino
	<i>Notte Senza Fine</i>	Elisabetta Sgarbi
2001	<i>L' Uomo In Piu</i>	Paolo Sorrentino
	<i>Luna Rossa</i>	Antonio Capuano
1998	<i>Rehearsals for War</i>	Mario Martone
1997	<i>La Salita</i>	Mario Martone
1993	<i>Rasoi</i>	Mario Martone
1992	<i>Death of a Neapolitan Mathematician</i>	Mario Martone

* = *Il Divo* draait vanaf 26 februari in de Nederlandse bioscopen.

Gomorra – Cast: Gianfelice Imparato

Gianfelice Imparato

Filmografie Imparato

2008	<i>Gomorra</i>	Matteo Garrone
2007	<i>Marcello, Marcello</i>	Denis Rabaglia
2004	<i>Basta un niente</i>	Ivan Polidoro
2002	<i>Le Sourire de ma mere</i>	Marco Bellocchio
2001	<i>La Repubblica di San Gennaro</i>	Massimo Costa
	<i>Due Amici</i>	S Scimone & F Sframeli
2000	<i>Tutti Gli Uomini Sono Uguali</i>	Nanni Loy
	<i>Nella Terra di Nessuno</i>	Gianfranco Giagni
1998	<i>No Deposit No Return</i>	Massimo Costa
	<i>Dirty Linen</i>	Mario Monicelli
1997	<i>Out of hand</i>	Alessandro Haber
1995	<i>Facciamo Paradiso</i>	Mario Monicelli
	<i>Roman d'un jeune homme pauvre</i>	Ettore Scola
1984	<i>Henri IV, le roi fou</i>	Marco Bellocchio
1983	<i>Bianca</i>	Nanni Moretti
	<i>Un Ragazzo e una Ragazza</i>	Marco Risi
1979	<i>Mélodie Meurtrière</i>	Sergio Corbucci

Gomorra – Cast: Salvatore Cantalupo

Salvatore Cantalupo

Filmografie Cantalupo

2008	<i>Gomorra</i>
2005	<i>Giosue L' Ebreo</i>
2003	<i>Estasi Di Loren</i>
	<i>Andare</i>
2002	<i>Substraction</i>
2000	<i>Entusiasmos</i>
1999	<i>Appassionante</i>
	<i>Rose e Pistole</i>
1998	<i>Rehearsals for war</i>

Matteo Garrone
Pasquale Scimeca
Dante Manchisi
Martino Lo Cascio & A. Bellia
Dante Manchisi
Carla Vittoria Rossi
Tonino de Bernardi
Carla Apuzzo
Mario Martone

Gomorra – de belangrijkste personages

TOTO

Als buitenbeentje heeft hij maar een doel: zo snel mogelijk opgroeien en zich bewijzen tegenover de machthebbers. Op de levensschool van de Camorra wordt hij al snel geïntroduceerd in de helse cirkel van de oorlog tussen de clans. In zijn eigen woorden: "Iedereen wie ik ken is ofwel dood of zit in de gevangenis. Ik wil een don worden, ik wil winkelcentra, winkels en fabrieken over de hele wereld bezitten, ik wil vrouwen hebben. En drie auto's. En ik wil dat de mensen me respecteren als ik ergens binnenkom. En dan wil ik sterven. Maar zoals de echten sterven, zij die altijd commanderen. Ik wil vermoord worden."

Toto (Salvatore Abruzzese)

DON CIRO

Hij is belast met het rondbrengen van geld naar de families uit de clan van wie een familielid vastzit of vermoord werd. Sluw en discreet, mengt hij zich nooit in de zaken van anderen, hij blijft altijd afstandelijk. Wanneer de macht van het hoofd van de clan dreigt te verdwijnen, denkt hij er enkel aan z'n eigen vel te redden. Don Ciro beheert de salarissen van clans in volle aftocht, die zich langzaam proberen te herorganiseren in dit nieuwe gunstige klimaat.

Don Ciro (Gianfelice Imparato)

MARCO & CIRO

Twee jongens, zoals iedereen gedreven door armoede, op zoek naar macht. Door hun immense brutaliteit vallen ze op, maar hun arrogantie wordt ze uiteindelijk fataal.

Marco en Ciriaco (Marco Macor en Ciriaco De Mita)

Robert & Franco (Carmine Paternoster en Toni Servillo)

ROBERTO & FRANCO

Na zijn studies maakt Roberto zijn intrede op de arbeidsmarkt. Hij vindt bij Franco de mogelijkheid om carrière te maken in een sector in volle groei: de verwerking van toxisch afval. Roberto's motto: "Sommigen beweren dat de mensheid niet kan bestaan zonder ethiek, dat de economie zich aan grenzen en regels moet houden. Maar ethiek is de begrenzing van de verliezers, de bescherming van diegenen die overwonnen zijn, de morele rechtvaardiging van diegenen die niet alles konden verkopen en leegkopen."

PASQUALE

Als talentvolle kleermaker werkt hij dag en nacht voor grote couturiers in een piepklein atelier, in het donker en voor een erbarmelijk loon. Wanneer de Chinese concurrentie hem onder de arm neemt om naaisters in het grootste geheim op te leiden, is Pasquale eerst plaats geflatteerd. Maar dan realiseert hij zich dat hij zijn leven in gevaar gebracht heeft.

Pasquale (Salvatore Cantalupo)

Gomorra – Roberto Saviano, schrijver

De film *Gomorra* is gebaseerd op de gelijknamige bestseller van Roberto Saviano.

Roberto Saviano (Naples 1979) haalde zijn bul in de filosofie aan de Frédéric II-Universiteit van Napels, waar hij een student was van de grote Zuid-Italiaanse historicus Francesco Barbagallo. Saviano maakte deel uit van een groep onderzoekers van de Observatoire die zich bogen over de Camorra, de almachtige Napolitaanse maffia, en werkte samen met de kranten L'Espresso en La Repubblica.

Gomorra, zijn eerste boek, ging in Italië al 1.200.000 keer over de toonbank en werd in 33 landen een bestseller. Zowel het literaire aspect als het reportage-karakter vormen het kader waarbinnen Roberto Saviano waargebeurde feiten kan verhalen. In 2006 ontving Saviano de Giancarlo Siani Prijs en in datzelfde jaar kreeg hij ook de Viareggio Repaci Prijs. Sinds 13 oktober 2006, nadat zijn boek zo succesvol werd, leeft Roberto Saviano min of meer in onderduik en onder zware politiebescherming. Dit doordat hij in zijn boek hij de activiteiten van de Camorra van Napels onder de loep neemt, verklaringen gebruikt van leden van de Camorra die samenwerkten met justitie en informatie van de carabinieri en vooral door bedreigingen van bepaalde clanleden van de Casalesia in een vol auditorium tijdens het Spartacus-proces. Bekende schrijvers als Umberto Eco en Massimo Carlotto riepen op tot bescherming van Saviano, een oproep waar door de minister van Binnenlandse Zaken, Giuliano Amato, gehoor aan werd gegeven.

Roberto Saviano

Gomorra – Roberto Saviano spreekt

“De Italiaanse maffia is een holding die de oorlog voedt: meer dan 10.000 doden, in dertig jaar tijd.”

“Het gaat ook om de meest machtige onderneming van Italië, een van de pijlers van de Europese economie, met een zakencijfer van 150 miljard euro per jaar. Ter vergelijking: het zakencijfer van de Fiatgroep bedraagt niet meer dan 58 miljard euro per jaar wereldwijd. Gedurende de afgelopen 30 jaar heeft de Camorra vierduizend mensen vermoord, meer dan de IRA, meer dan de ETA, meer dan de Cosa Nostra, de Siciliaanse maffia.

De verschillende clans die de Camorra vormen verdelen onderling het hele gebied van Napels en Caserte, een dichtbevolkt gebied, dat ze controleren zoals geen ander. Elke dag wordt die macht nog groter, een onzichtbare, onmetelijke macht. De Camorra verrijkt zich niet alleen door de drugs- en wapenhandel of door afpersingen. Haar handelspraktijken strekken zich uit over alle sectoren: bouw, toerisme, textiel, transport, brandstof, de verdeling van voedingsproducten, supermarkten, restaurants, winkels, bioscopen en banken. De enorme winst door deze illegale activiteiten wordt vervolgens geïnvesteerd in een groot aantal legale activiteiten gespreid over de hele wereld, van Taiwan tot Aberdeen. De Camorra heeft zelfs aandelen gekocht in de heropbouw van de Twin Towers in New York. Haar clans tellen duizenden leden, mensen uit alle sociale lagen van de bevolking. Dokters, ondernemers, chemici, ingenieurs, bouwvakkers, vuilnismannen, psychologen, beenhouwers, kleermakers, landbouwers. Ze heeft zelfs kinderen in dienst om drugs te dealen, op de uitkijk te staan, boodschappen over te brengen; ze worden zelfs ingezet als soldaten die, eens volwassen, uiteraard moordenaars worden. In Italië – volgens de cijfers van de Nationale Antimaffia Commissie – kunnen die criminele organisaties rekenen op een leger van ongeveer 25.000 sympathisanten en bijna 200.000 personen die rechtstreekse steun leveren. Dankzij haar prijzen die elke concurrentie kelderen, heeft de Camorra het monopolie verworven binnen het transport van toxisch afval. Gedurende meer dan dertig jaar hebben verscheidene ondernemingen uit het noorden en het centrum van Italië, via tussenpersonen gelinkt aan de Camorra, zich ontdaan van hun toxisch afval in Zuid-Italië. Zo werd landbouwgrond vergiftigd, wat een exponentiële verhoging van kankergevallen tot gevolg had. Als het illegale afval waar de clans mee bezig zijn, opgehoopt zou worden, dan zou dit een berg vormen van 14.600 m hoog, met een basis van drie hectaren, bijna het dubbele van de Everest. In de modesector beheert de Camorra de gehele namaakproductie, maar ze draagt ook bij aan een deel van de productie van de meest prestigieuze “Made in Italy”-labels. Dit kan dankzij een geraffineerd netwerk van ateliers die in het zwart werken en die afhankelijk zijn van het geld van de clans.”

“Scampia, de noordelijke buitenwijk van Napels, wordt beschouwd als de grootste draaischijf van drugshandel ter wereld: een enkele clan draait er een winst van 500.000 euro per dag. Daar is in februari 2004 een faida (oorlog) losgebarsten binnen een van de grootste clans, resulterend in tientallen doden in enkele weken. De feiten waarvan u getuige zal zijn, zijn gebaseerd op ware feiten, verhalen die zich voordeden en nog steeds voordoen in de wijken van Napels, zoals Scampia, en in de streek Caserte. Daar wordt het leven van duizenden mannen en vrouwen en vooral jongeren volledig beheerst door de criminele macht en zijn geweld.”

Roberto Saviano

Gomorra – De wereld van de Camorra

Met de term Camorra wordt de criminele organisatie aangeduid die zich in de 19de eeuw ontwikkelde in Napels, ook bekend als de *Bella Società Riformata*. Tegenwoordig wordt de term Camorra echter vaak gebruikt om slechts één samenhangende criminele organisatie aan te duiden, zoals bij de Siciliaanse Cosa Nostra het geval is. In werkelijkheid is de structuur van de Camorra zeer complex. Op dit moment tellen Napels en omgeving meer dan 200 familieclans. Naast afpersing zijn drugshandel, illegale immigratie en het witwassen van geld hun voornaamste activiteiten.

De oorsprong

Anders dan de meeste criminele gezelschappen, die zich vooral op het platteland ontwikkelden, groeide de aanhang van de Camorra vooral erg snel in de dichtbevolkte wijken van grote steden. Rond 1800 beheerste de Camorra de gok- en geldhandel in Napels. De winkeliers verplichtten zij om beschermgeld te betalen. Dit zorgde voor de nodige inkomsten, zodat de organisatie kon blijven voortbestaan. Net als alle andere geheime organisaties is de Camorra een gesloten gemeenschap, een organisatie van misdadigers die in het geheim handelen. De georganiseerde misdaad houdt geen documenten bij, zoals wettige instellingen, zodat het moeilijk is voor historici om ze te bestuderen. De interne structuur van dergelijke misdaad organisaties kunnen slechts door penetratie van buitenstaanders en informatie van ex-leden openbaar worden gemaakt. Deze bronnen zorgen voor een onduidelijk en slechts gedeeltelijk beeld van de werkelijke activiteiten binnen de organisatie.

Tussen 1860 en 1945

In 1860 ontving Liborio Romani van de gecentraliseerde tijdelijke overheid de taak om de openbare orde te handhaven. Hij vertrouwde de Camorra de organisatie van de stadswacht toe, om zo het dreigende gevaar van publieke opstanden in Napels tegen te gaan. Doordat Liborio Romani de stadswacht in handen van de Camorra bracht, erkende hij deze het institutionele gezag toe dat ten tijde van het Koninkrijk der Beide Siciliën nog ontbrak. Pas in de jaren negentig zou de Staat de mogelijkheid hebben op de grootmacht van de *Bella Società Riformata* te kunnen reageren, die gezorgd heeft voor een sterke band tussen de politici van het Verenigd Italië.

In 1859 werden driehonderd leden van de Camorra gearresteerd. Het leger moest in 1863 een einde maken aan de organisatie waardoor alleen een kleine kern overbleef. In het eerste decennium van de twintigste eeuw wist de Camorra zich weer op te werken tot een machtige factor in de onderwereld. oor het proces van Viterbo in 1911 voor de moord op het echtpaar Cuocolo, dat kon slagen door de bekentenissen van de aanhanger van de Camorra Abbatemaggio, werden verschillende straffen opgelegd aan de grootste exponenten van de organisatie. Er werden 35 kopstukken, waaronder de grote baas Enrico Alfano, gearresteerd voor moord. Op 25 mei 1915 werden in het historisch centrum van Napels de Camorristen door Gaetano Del Giudice verordent tot het ontbinden van de *Bella Società Riformata*. In werkelijkheid was de organisatie al overwonnen ten tijde van het Cuocolo-proces.

Tijdens de fascistische periode heerste er een periode van rust rondom het fenomeen Camorra. De mafia op Sicilië werd door Mussolini flink aangepakt. Hierbij werd hij geholpen door 'Prefetto di Ferro' Cesare Mori. Echter, hij verleende gratie aan de veroordeelde Camorristen in Viterbo. Dit gebeurde omdat Mussolini de Camorra als een onbelangrijk lokaal verschijnsel zag, dat geen gevaar zou vormen voor de nieuwe institutionele orde.

Na de Tweede Wereldoorlog

Na de Tweede Wereldoorlog veranderde de Camorra enorm. Het verplichte verblijf in Napels van de leider van de Amerikaanse Cosa Nostra Lucky Luciano, zorgde voor een toename van de lokale aanhang van het fenomeen. Dit leidde tot de opname van de plattelands Camorristen in het grote internationale onwettelijke verkeer. Echter, in deze fase had de Camorra geen machtconcentratie aan de top, die pas in de komende periodes zou ontstaan. De organisatie bestond uit een meerderheid van families die min of meer met elkaar verbonden waren.

In de zeventiger jaren startte Raffaele Cutolo (ofwel 'O Professore') vanuit de gevangenis van Poggioreale een project. Dit project bestond uit een reorganisatie van de Camorra als hiërarchische organisatie. Zo ontstaat de 'Nieuwe Georganiseerde Camorra' (*Nuova Camorra Organizzata* of *NCO*). De machtsorganisatie van de *NCO* werkte verontrustend bij de oude families, die zich samenvoegden onder de naam 'Nieuwe Familie' (*Nuova Famiglia*). Deze voerden een oorlog tegen de *NCO* van Cutolo. In deze bendeoorlog vallen honderden slachtoffers. De 'Nieuwe Familie' wint maar valt uiteen in elkaar opnieuw bestrijdende clans. In 1922 probeerde de leider Carmine Alfieri een machtconcentratie binnen de twee fronten te vormen, door de oprichting van de 'Nieuwe Maffia Partij' (*Nuova Mafia Campana* of *NMC*). Maar ook deze verdween na een korte tijd.

Als reactie op het escaleren van de conflicten tussen de clans startte op 18 februari 1994 een operatie tegen de Camorra, genaamd 'Partenope'. Bij de operatie werden ruim 500 soldaten van het Italiaanse leger ingezet. De operatie werd onderbroken op 15 december 1995, maar werd hervat op 14 juli 1997. Op 30 juni 1998 eindigde 'Partenope' echter definitief. De operatie zorgde voor een positieve omslag, maar door de geringe draagwijdte vergeleken met vergelijkbare missies (zoals 'Vespri Siciliani', 'Riace' en 'Salento'), slaagde ze er niet in het fenomeen Camorra te overwinnen. Het had echter wel geslaagde resultaten in het terugbrengen van de microcriminaliteit van Napels.

Gomorra

Organisatie en activiteiten van de Camorra

De soldaten van de Camorra zijn echte ambtenaren van de misdaad. Zij krijgen een keurig maandloon uitbetaald. Ook is er een systeem van sociale zekerheid, waarbij de soldaten en hun familieleden financieel bijgestaan worden bij ziekte of gevangenisstraf. De Camorra is genesteld in alle Napolitaanse gemeentes. De bendes hebben zich meester gemaakt van de plaatselijke besturen. Ze beheersen alle openbare uitgaven. In die gemeentes worden aanbestedingen in de eerste plaats toegewezen aan maatschappijen van de Camorra. De voornaamste bronnen van inkomsten zijn:

- drugshandel
- wapenhandel
- afpersing
- verduistering van fondsen
- industriële namaak van luxe producten
- massale productie van cd's, cassettes en video's
- handel in huisvuil en industrieel afval

De illegale loterijen ontvangen ruim vijf miljoen euro per week. De Camorra heeft illegale paardenrenbanen aangelegd op de hellingen van de Vesuvius. Maar de grootste bedragen worden verdiend met de grootste handelsactiviteit van de stad: de smokkel van sigaretten. De handel in sigaretten is sinds de jaren '70 een multinationale onderneming met een jaarlijkse omzet van 726 miljoen euro. De Camorra is opgebouwd uit bendes met aan het hoofd van elke bende een *caporegima*. De leiding van de Camorra is de *Grote Raad*. In 1993 waren er zo'n 115 bendes met een geschat ledental van zeventuizend.

De Camorra is minder gestructureerd dan haar Siciliaanse tegenhanger, Cosa Nostra. Een opmerkelijk verschil is dat vrouwen een belangrijkere, vaak leidinggevende, rol spelen.

Economie

De economische macht van de Camorra ligt bij de voortdurende wisseling van de bazen en hun criminele beleid. De bazen van de families wisselen elkaar steeds af, omdat een te grote macht van een baas zou kunnen leiden tot het monopoliseren van de markten, waardoor de prijzen flink kunnen stijgen en er geen rek meer in zit. De economie zou dan steeds draaien op dezelfde sectoren, omdat er geen nieuwe markten meer worden verkend. Eén van de sectoren waar veel geld in omgaat is de bouw. Vooral de families uit Casal di Principe doen hierin goede zaken, omdat ze verdienen aan elke fase van de bouw. Ze leveren het beton, runnen aannemersbedrijven en bij grote projecten ontvangen ze steekpenningen. Deze steekpenningen vormen de basis voor hun economische macht waarvan ze andere projecten kunnen betalen. Het volledige financiële vermogen van de families van de Casalese-clan is rond de dertig miljard euro en is hiermee de meest solide van Campanië. Een andere grote sector is de afvalverwerking. De vele vuilstortplaatsen in het zuiden van Italië, en dan voornamelijk rondom Caserta, zijn het meest directe symbool van de economische kringloop. Zuid-Italië is de eindhalte van al het afval van de productie. De clans slagen erin om alles van noord tot zuid af te wateren. Het zuiden van Italië is de illegale vuilstortplaats geworden van het geïndustrialiseerde Italië, namelijk het noorden en midden van het land. Ook bij de afvalverwerking wordt aan alle fases veel geld verdiend. Het begint bij de ondernemers en bedrijven van de Camorra die afval afvoeren tegen zeer lage prijzen. Vervolgens bezitten ze opslagcentra waar dit afval wordt gemengd met gewoon huisvuil en als laatste zijn dan de chemici, de transporteurs en de vuilverwerkers aan de beurt.

Eurispes (een onderzoeksinstituut naar politieke, economische en sociale zaken in Italië) doet jaarlijks onderzoek naar de economische ontwikkelingen van de Camorra. De Camorra heeft 7,230 miljoen euro verdiend aan drugshandel, 2,582 miljoen aan illegale handel in bijvoorbeeld

de bouw en afvalverwerking, 2,066 miljoen aan wapenhandel, 258 miljoen aan prostitutie en 362 miljoen euro aan afpersing en woekerwinst. De geschatte winst is circa 12,5 miljard euro.

Camorrabaas

Het leven van een Camorrabaas is kort, aangezien de macht van een familie door vetes, arrestaties, bloedbaden en levenslange gevangenisstraffen nooit lang kan duren. Daarom leven ze met de dag en doen ze alleen zaken die hoge winst opleveren zonder stil te staan bij de consequenties voor de toekomst. Wanneer een baas eenmaal in de gevangenis zit is stilzwijgen het beste middel om zijn gezag te handhaven, ook al kan hij dan niet meer rechtstreeks besturen. Toch vinden er ook onder de bazen vernieuwingen plaats. Vroeger was de weg naar macht een crimineel traject, maar tegenwoordig zijn het afgestudeerden die in het buitenland stage lopen en zich daarna verdiepen in investeringsmechanismen. Dit betekent echter niet dat de tegenwoordige bazen meer rekening houden met de gevolgen van het huidige beleid voor de volgende generaties.

Arrestaties van leden

Op donderdag 30 november 2006 maakte de Amsterdamse politie bekend dat drie belangrijke kopstukken van de Camorra zijn gearresteerd in Amsterdam-Zuid. Ze worden verdacht van handel in verdovende middelen en van lidmaatschap van een criminele organisatie. Bij twee huiszoekingen in woningen in Amstelveen en Amsterdam-Zuid vonden agenten 35 kilo verdovende middelen, ruim twee miljoen euro aan contanten en twee vuurwapens.

De Amsterdamse politie kwam de verdachten op het spoor door onderzoek naar een criminele organisatie die een drugslijn onderhield van Amsterdam naar Italië. Toen de mannen eenmaal waren gearresteerd, ontdekte de politie dat de 50- en 56-jarige verdachten prominente leiders zijn van de Italiaanse Camorra, de Napolitaanse tak van de mafia.

Justitie in Italië is al lange tijd op zoek naar hen. De politie sluit niet uit meer aanhoudingen te verrichten.

Op vrijdag 14 december 2007 is één van de meest gezochte criminelen van Italië, Edoardo Contini, gearresteerd in een buitenwijk van Napels. Contini was als leider van de Camorra al zeven jaar voortvluchtig. De Italiaanse justitie omschreef Contini als het criminele topbrein van de Camorra.

Op donderdag 7 februari 2008 is in Licola, ten noorden van Napels, één van de belangrijkste leiders van de Camorra, Vincenzo Licciardi, gearresteerd. Licciardi stond op de lijst van de dertig meest gezochte personen in Italië en was sinds 2004 op de vlucht voor de politie. Na zijn arrestatie zijn er onroerende goederen ter waarde van 12 miljoen euro in beslag genomen door de Italiaanse politie. Deze onroerende goederen zijn eigendom van de Camorra.

Begin februari 2008 heeft de Italiaanse politie 41 personen gearresteerd in Caserta, regio Napels. Deze personen, waaronder drie politieagenten, worden ervan beschuldigd banden te hebben met de Maffia en zich bezig te houden met onder andere drugshandel en afpersing. Deze arrestaties zijn een grote stap in de antimaffia actie in de regio Napels.

Bron: Wikipedia

Gomorra – De wereld van de maffia

Camorra

Camorra is de meest belangrijke criminele organisatie van Europa en is compleet geïntegreerd in de bevolking, zeker in het armere milieu.

Regisseur Garrone: “Het woord Camorra bestaat niet. Het is een woord van de politie dat gebruikt wordt door magistraten, journalisten en scenaristen. Een woord dat de leden doet lachen (...). De leden van een clan gebruiken de term Systeem. Een overtuigende term, die eerder een mechanisme aanduidt dan een structuur. Omdat de criminele organisatie gestoeld is op de economie en dus de commerciële dialectiek de ruggengraat vormt van de clans. De staart van de Camorra wordt gevormd zowel door gretige groepen van mensen die aan de anderen ‘plakken’, zonder economisch project, als door avant-gardisten die hun zaakjes in snel tempo ontwikkelen en de top viseren.”

De clans zijn op veel verschillende gebieden actief:

- Afpersingen. De Camorra krijgt geld van de meeste ondernemingen uit de streek onder de vorm van een soort belastingen genaamd de “pizzo”
- Prostitutie
- De controle van verschillende legale activiteiten zoals de bloemen- en vleeshandel
- Vuilnisophaling
- Speelhallen, nachtclubs
- Smokkel van alle soorten: gestolen goederen en namaak
- Sigarettenhandel is terug opgedoken na de recente prijsstijging van tabak
- Drugshandel van drugs afkomstig van Maghreb, Turkije (heroïne, opium) en Zuid-Amerika (cocaïne). Het brengt zo’n 500 000 dollar per dag op voor de Camorra
- Fraude: zoals alle Italiaanse maffiafamilies verduistert de Camorra Europese subsidies; na de aardbeving van 1980 in Campania, heeft de Camorra miljoenen euros, gefinancierd door de Europese Unie, verduisterd onder het mom van de heropbouw van Campania
- Openbare aanbestedingen van werven
- Behandeling van toxisch afval, wat ervoor gezorgd heeft dat een groot aantal landbouwgronden zwaar vervuild werden en zo het aantal slachtoffers van kanker verhoogde...

Cosa Nostra (Sicilië)

Cosa Nostra (wat van ons is) is de naam van de Siciliaanse maffia-organisatie. In Sicilië werd ze ook lang de Società Onorata (de eervolle organisatie) genoemd. Die benaming kwam door het feit dat de Cosa Nostra heel strikte regels van eer hanteerde. Zoals het verbod zich aan vrouwen of kinderen te vergrijpen, het verbod op overspel, op prostitutie en op drugshandel, dat alles werd lange tijd door de Siciliaanse “families” verboden. Vandaag heeft de Cosa Nostra het grootste gedeelte van die principes laten varen, vooral om de concurrentie van andere, minder principiële maffiaclans (zoals de Russische en de Albanese) het hoofd te kunnen bieden. De Cosa Nostra weigert wel nog altijd mee te werken aan ontvoeringen voor losse. Ze wordt door veel specialisten beschouwd als de meest invloedrijke criminele organisatie van Europa. De Cosa Nostra is ook een vaste waarde in de Verenigde Staten en Latijns-Amerika.

Cijfers

Cosa Nostra telt ongeveer 1 700 “families”, waarvan een honderdtal, verschillend in grootte en gewelddadigheid, in de provincie Palermo wonen. Er wordt geschat dat het aantal personen gelinkt aan de Cosa Nostra (bazen, soldaten, ingewijden, loyalen van een clan, enz.) groter is dan 50.000 over heel Sicilië.

Organisatie

Elke familie van de Cosa Nostra is volgens het pyramidsysteem georganiseerd. Die hiërarchische structuur omvat een top en epicentrum die in Palermo gestationeerd zijn. Daar is het directie-orgaan gezeteld, genaamd Coupole of Commissie. Men moet in gedachten houden dat de architectuur van de maffia evolueert volgens de economische en financiële opportuniteiten en zo ook het niveau van onderdrukking. Een Coupole-baas zoals Totò Riina had dictatoriale, gecentraliseerde en terroristische trekjes binnen zijn organisatie. Terwijl zijn opvolger Bernardo Provenzano een meer discreet concept beoogde, met meer consensus, gedecentraliseerd, bijna feodaal.

Bij wijze van initiatie moet de nieuwe maffioso een eed zweren. De erecode gaat als volgt:

*Geen vrouwen begeren van andere mannen van eer,
Niet stelen, zich niet overgeven aan prostitutie,
Geen andere mannen van eer doden, tenzij op bevel van de Coupole,
Nooit publiekelijk over de Cosa Nostra spreken,
Zich nooit voorstellen als man van eer, zelfs niet aan andere mannen van eer,
De omertà (de wet van het stilzwijgen) respecteren. Verbreking van de omertà wordt bestraft met de dood.*

De eerste proef na de initiatie is meestal een moord, opgedragen door de Coupole, als teken van onderwerping en gehoorzaamheid aan de organisatie. Maar ondernemers, ambtenaren, beoefenaars van vrije beroepen en geestelijken worden vrijgesteld van moord.

Activiteiten

In Sicilië is de Cosa Nostra actief in de volgende sectoren:

- Drugshandel
- Illegale tussenkomst bij de toewijzing van openbare werken en constructiewerken
- Afpersing van handelaars en ondernemingen
- Het lenen van geld aan woekerrentes
- Fraude binnen de wijnhandel, vishandel, citrushandel en de oliehandel, op vlak van gemeenschapshulp bijvoorbeeld

Gomorra

'Ndrangheta (Calabrië)

De 'Ndrangheta is een maffia-organisatie die ontstond in Calabrië, in het zuiden van Italië. 'Ndrangheta is een Grieks woord dat heldenmoed en deugd betekent. De leden zijn aanhangers van de "vendetta" en laten terreur zegevieren in Aspromonte, een streek in het uiterste zuiden van Italië. De organisatie is gekend voor zijn talrijke ontvoeringen waarbij de slachtoffers opgesloten worden in grotten of berghutten. De 'Ndrangheta heeft een strikte hiërarchie, zoals alle maffia-organisaties, maar in tegenstelling tot de grotere organisaties is ze niet volgens een pyramidesysteem opgebouwd maar bestaat ze uit kleine groepen. De aanvaarding binnen een clan, familiaal meestal, gebeurt meestal na een illegale daad zoals een moord.

Activiteiten

De Calabrese maffia werkt niet op dezelfde manier als de Cosa Nostra. Deze laatste is werkzaam in een groot aantal domeinen, terwijl de 'Ndrangheta zich enkel op de eigen regio concentreert en dit in de financiële sector. Dat verhindert hen niet om nu en dan internationale banden te smeden, vooral in de handel van verdovingsmiddelen met Turkije, Colombië, Mexico en zelfs China, om de import van drugs te vergemakkelijken vanaf de Gouden Driehoek. Vanaf 1970 importeert de 'Ndrangheta verdovingsmiddelen afkomstig vanuit Marokko. In 1994 onderschepte de politie 11 ton Columbiaanse cocaïne.

De 'Ndrangheta zet alle ondernemingen in de streek Calabrië onder druk om te vermijden dat ze zich verrijken en om zelf de macht te behouden. De clans belasten de ondernemers tot ze failliet gaan. De afpersing, de bedenkelijke financiële transacties en het witwassen van geld behoren tot de hoofdbrok van hun activiteiten. Ze opereren evenwel ook op het niveau van de Europese subsidies door het verduisteren van landbouwfondsen. Momenteel zijn er 150 clans geregistreerd, ook wel 'Ndrini genoemd, die zo'n 6000 mensen vertegenwoordigen.

Elke groep is genoemd naar het dorp of het familiehoofd. De bijeenkomsten van de 'Ndrangheta worden in een Calabrees dialect gevoerd en volgen een bepaald ritueel waarbij allusies worden gemaakt op de loyaliteit en een verering van het geweld. Vermoed wordt dat de Calabrese maffia tegenwoordig de meest wrede en meest gewelddadige organisatie van Europa is.

De Calabrese organisatie werkt zeer discreet. Om lid te worden, moet je geboren zijn in een familie van de 'Ndrangheta. De kinderen van maffiosi worden verkozen van bij de geboorte, volgens een ritueel waarbij er aan de ene zijde van het kind een sleutel en aan de andere zijde een mes gelegd wordt. Als het kind het mes eerst aanraakt, dan wordt het een maffioso ; raakt het eerst de sleutel aan, dan wordt het een magistraat of een corrupt politicus. Het mes wordt meestal iets dichterbij het kind gelegd dan de sleutel.

Sacra Corona Unita (Apuliërs)

De SCU werd opgericht op 25 december 1983 in de gevangenis Bari door Giuseppe Rogoli als weerwerk tegen de Nieuwe Camorra van Raffaele Cutolo, die zich wou installeren in Apulië. De 'Ndrangheta en de Cosa Nostra trachtten zich ook in die regio te vestigen sinds eind jaren '70. De SCU was vastbesloten zijn territorium te verdedigen tegen de belagers van andere groepen, vooral op het schiereiland Salento. De Apuliërs waren verdeeld in territoria die overeen kwamen met de belangrijkste centra: Lecce, Brindisi en Tarente. De hoofdregio's werden al snel autonoom. Verschillende onder hen zoals Manta, Baiguera, Bizotto en Di Padovano bevonden zich dikwijls in een open oorlog gedurende de jaren '80, terwijl ze in staat waren zich te verenigen en zo het hoofd te bieden tegen de belagers van buitenaf. Talloze families vertrokken richting Zwitserland, België en Duitsland maar behielden nog een deel van de macht. Na de aanslagen van de groep begin in 1990 tegen de rechtbank van Lecce, werd ze officieel erkend als maffia-organisatie.

Cijfers

Vandaag telt de SCU meer dan 2000 leden, verdeeld over 47 families. Ongeveer 600 financiële instellingen met een maffialuchtje aan maken het hen mogelijk om vuil geld wit te wassen.

Activiteiten

De SCU houdt zich vooral bezig met de clandestiene verkoop van tabak in de regio rond Brindisi, Foggia en Bari (maar ook in ex-Joegoslavië), drugs (geproduceerd in de Gouden Hoorn), afpersing (de helft van de handelaars in Bari beweren afgeperst te zijn geweest), wapenhandel (raketlanceerders, kalachnikovs, explosieven), kansspelen en mensensmokkel (Chinezen, Turken, Pakistani of Albanezen). Het schiereiland Salente en de zee-engte van Otrante bleken tijdens de jaren '90 strategisch te liggen, toen de Balkanoorlog de reisweg over land van heroïne naar Europa afsloot. In 2000 was die streek, gecontroleerd door de SCU, de grootste Europese toegangspoort voor drugs, wapens en illegalen. De SCU is een recentere organisatie dan de andere Italiaanse maffia's – wat ze er niet van weerhoudt een eigen autonomie te hebben. Ze verzamelt jonge rekruten die uiterst dynamisch en agressief zijn.

Gomorra

Gomorra – In het nieuws: Bernardino gearresteerd

Ster uit Gomorra gearresteerd

Amsterdam, 12 oktober

De cast van het rauwe en veelgeprezen *Gomorra* bestaat uit zowel professionele acteurs als mensen van de straat. Om het maffiadrama zo authentiek mogelijk te maken. En dat is gelukt ook: niet alleen worden de acteurs op menig festival met prestigieuze prijzen onderscheiden (waaronder de *Grand Prix* in Cannes), ze worden ook nauwlettend in de gaten gehouden door de Italiaanse geheime dienst en de Carabinieri.

En dat blijkt terecht te zijn. Zo is afgelopen weekend Bernardino Terracciano (die in *Gomorra* schittert in de rol van Oom Bernardino, zichzelf dus) gearresteerd door de Italiaanse politie op verdenking van lidmaatschap van de Camorra-maffia, betrokkenheid bij drugsmokkel en moord op zes Afrikaanse immigranten.

De film is gebaseerd op de gelijknamige bestseller van Roberto Saviano, die wegens zijn publicatie tot op de dag van vandaag ondergedoken zit. Wanneer Bernardino Terracciano weer op vrije voeten komt, is onzeker. *Gomorra* is de winnaar van de Grand Prix op het filmfestival van Cannes 2008 en is de Italiaanse inzending voor de Oscars.

Bron: Times

Arrestatie Terracciano, Napels 12/10/2008

Gomorra – In het nieuws: Dodelijke kerstwens én ereburger

Dodelijke kerstwens voor Italiaanse auteur

Amsterdam, 18 oktober 2008

De Napolitaanse maffia wil de Italiaanse auteur van het succesvolle boek *Gomorra*, waarin maffiapraktijken beschreven worden, voor kerst dood hebben. Nu de verfilming van het boek kans maakt op een Oscar, zijn de bedreigingen van de maffia aangetrokken, aldus een woordvoerder van de antimaffia-afdeling van de politie in Napels dinsdag. De 29-jarige auteur Roberto Saviano infiltreerde in de Napolitaanse maffia en beschreef uit eigen ervaring hoe de zogeheten camorristen in binnen- en buitenland te werk gaan. Zo brengen ze in Nederland hun kapitaal onder en investeren ze hier in de drugshandel en de bouwsector. In maffiakringen is „Ik ben de Nederlandse bank niet” inmiddels een gevleugelde uitspraak voor absolute rijkdom geworden, aldus Saviano in zijn boek. Het boek is in 42 talen uitgegeven. In Italië gingen 1,2 miljoen exemplaren over de toonbank.

Schrijver *Gomorra* benoemt tot ereburger van Rome

Amsterdam, 21 oktober 2008

Op talrijke plaatsen in Italië worden deze week evenementen georganiseerd uit solidariteit met de schrijver Roberto Saviano, die door de maffia met de dood wordt bedreigd. Burgemeester Gianni Alemanno van Rome heeft Saviano zopas zelfs het ereburgerschap van de eeuwige stad geschonken.

Al twee jaar leeft de Napolitaanse schrijver en onderzoeksjournalist Roberto Saviano (29) permanent onder politiebewaking. Sinds hij in zijn journalistieke roman *Gomorra* een boekje heeft opengedaan over de *camorra*, staat hij bovenaan de dodenlijst van de Napolitaanse maffiatak. Bovendien is zijn boek onlangs verfilmd, waardoor het onderwerp nog meer in de belangstelling kwam. Een spijtoptant van de Casalesi maffiaclan vertelde aan de politie dat de journalist-schrijver in ieder geval snel vermoord moet worden omdat zijn boek – en de verfilming – teveel aandacht trekt. Dat zou nog vóór Kerstmis moeten gebeuren.

Solidariteit

Het boek *Gomorra* van Saviano, waarin hij de praktijken van de georganiseerde misdaad in Zuid-Italië aan de kaak stelt, wordt deze week integraal voorgelezen op de radio van de publieke omroep. Ook komen er openbare voorleessessies in Napels, Turijn, Rome en Orvieto. Gisteren gebeurde dat al in Milaan, vandaag is het de beurt aan Rome. Daarnaast worden handtekeningen verzameld voor een steunbetuiging aan Saviano en een open brief aan president Giorgio Napolitano. De Napolitaanse socioloog Domenico De Masi wil Saviano bovendien voordragen voor de Nobelprijs voor de Vrede. Op het internet heeft de vereniging ‘Ook ik ben Saviano’ in twee dagen 20.000 sympathisanten gemobiliseerd voor een grote nationale manifestatie voor de schrijver.

Ereburger

Onlangs heeft burgemeester Gianni Alemanno van Rome Saviano benoemt tot ereburger van de stad.

Gomorra – Filmfestival Cannes

Gomorra pleases the mob at Cannes

Matteo Garrone's film of Roberto Saviano's whistle-blowing book about the Neapolitan mafia is impressing international critics

The author is Roberto Saviano, 29 years old, with 3.5 million sales of his first book, an angry essay about the Neapolitan mafia, and under 24-hour police protection. The film-maker is Matteo Garrone, the enfant terrible of Italian cinema. The result of their encounter: Gomorra, a ruthless two hour movie which is breaking box office records in Italy and has just impressed the international film critics present at Cannes where it is competing for the Palme d'Or. The book was a literary sensation of Dantesque proportions. A Neapolitan whose doctor father was almost killed by the Camorra for having treated the victim of a hit, rather than leave him to die, Saviano decided to bare all in print. In his book, he gives facts but also names. "What the mafia couldn't forgive was not the book but its success. If the book hadn't been published in Naples, I think it would have been okay, the mafiosi would even share it among themselves because they would be pleased that someone told their story." But the author is a child who grew up among them: unforgivable. Director Garrone decided to follow the book's structure of disconnected but interwoven stories: "This is not a film about good and evil. We're showing people crushed by the Camorra's system against which they can't rebel." As Fabio Ferzetti, celebrated film critic of *Il Messaggero* puts it: "This is not a story, there are no characters, and even less psychology. This is no science-fiction or criminal romanticism. This is the daily reality of hundreds of thousands of Italians."

Bron: The Guardian

Salvatore Cantalupa, Toni Servillo en regisseur Matteo Garrone

FESTIVAL DE CANNES

Gomorra – European Film Awards

Maffiafilm wint vijf Europese filmprijzen

Van onze medewerkster Floortje Smit

de Volkskrant

KOPENHAGEN - De Italiaanse film *Gomorra* is de grote winnaar tijdens de 21ste European Film Awards. De realistische en vooral kritische maffiafilm werd bekroond met maar liefst vijf belangrijkste prijzen.

Regisseur Matteo Garrone met de European Director Award voor de kritische maffiafilm Gomorra. (EPA)

De Italiaanse film *Gomorra* was zaterdag de grote winnaar tijdens de 21ste European Film Awards. De realistische en vooral kritische maffiafilm werd bekroond met de vijf belangrijkste prijzen: die voor beste film, regisseur, scenario, acteur en cinematografie. De uitreiking van de European Film Awards was toch vooral een Italiaanse aangelegenheid. Acteur Toni Servillo won de award voor beste acteur zowel voor *Il Divo* – waarin hij de hoofdrol speelt – als voor *Gomorra*. Maar verder wist de maffiafilm alle belangrijke prijzen voor de andere twee grote kanshebbers (*Waltz with Bashir*, *El Orphanato*) weg te kapen.

Regisseur Matteo Garrone droeg zijn beeldje op aan de mensen die in 'oorlogsgebied' Napels wonen. Schrijver Roberto Saviano van het boek waarop de film gebaseerd is, was niet aanwezig: hij zit al maanden ondergedoken na dreigementen.

Bron: de Volkskrant

Gomorra, het boek

Een reis door het imperium van de Camorra

de bekroonde bestseller van

Roberto Saviano

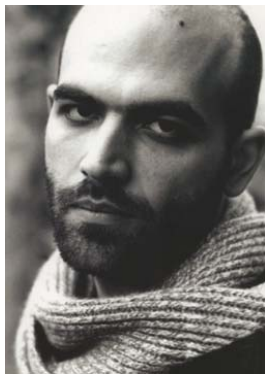
Tussen de ontelbare fragmenten [...] zitten hier en daar pareltjes van journalistieke uitleg. - *HP/De Tijd*

Deze *Angry Young Man* mengt alles tot een persoonlijk, interessant en soms verbijsterend relaas. - *Trouw*

Vanaf september ligt de midprice-editie in de winkels voor maar €12,50

- Het boek *Gomorra* werd in Italië lovend ontvangen en bekroond
- Momenteel zijn er wereldwijd meer dan een miljoen exemplaren in druk
- In Nederland en België werden ruim 16.000 exemplaren verkocht
- De verfilming van het boek sleepte op het Filmfestival van Cannes de Grand Prix in de wacht, alsmede een nominatie voor de Gouden Palm

Roberto Saviano (1979) is geboren in Napels, waar hij nog steeds woont en werkt als onderzoeksjournalist. Het schrijven van dit boek heeft ertoe geleid dat hij door de camorra gezocht wordt en ondergedoken moet leven.

De camorra van Napels vertoont maar weinig overeenkomsten met het geromantiseerde beeld van de maffia uit de *Godfather*-films. De Napolitaanse kust lijdt onder het juk van de camorra: in iedere stad wordt de bevolking omgekocht, gerekruteerd of afgeschoten.

Saviano wist voor zijn onderzoek in de camorra te infiltreren. Hij werkte voor een Chinese textielverkoper, als ober tijdens een camorra-bruiloft en als arbeider op een bouwplaats. Ook vertelt hij over het eerste camorra-slachtoffer dat hij ziet als hij pas veertien is, en over hoe zijn vader, een huisarts, in coma wordt geslagen omdat hij het heeft gewaagd een slachtoffer van de camorra bij te staan.

***Gomorra* is een reis naar de donkerste kant van**

de
menselij
ke **ziel**

Voor meer informatie, het aanvragen van een recensie-exemplaar, beeldmateriaal of speciale acties kunt u contact opnemen met Chantal Maschke (c.maschke@fmbuitgevers.nl), tel: 020-52 39 155

Gomorra * Roberto Saviano * ISBN 978 90 499 5091 0 * € 12,50 * september 2008

www.robertosaviano.it * www.fmbuitgevers.nl

Gomorra. Gomorra.